

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA
НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО
НЕПОДКУПНОСТИ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА
INSPECTORATUL DE INTEGRITATE**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**ACT DE CONSTATARE
nr. 309/28**

mun. Chișinău

20 septembrie 2021

Inspectorul de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate (în continuare - ANI), Alexandru BÂNZARI, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința d-lui Vasile Țințari, IDNP – [REDACTED], a.n. [REDACTED], domiciliat în [REDACTED], [REDACTED], primar al satului Copceac, raionul Ștefan Vodă, în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în continuare Legea nr. 132/2016), a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A STABILIT:

La 12 mai 2021 în cadrul ANI a fost înregistrată sesizarea nr. Col-482/21, cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Vasile Țințari, primar al satului Copceac, raionul Ștefan Vodă, iar în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr.132/2016, sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor, fiindu-i atribuit numărul 20210227002.

Autorii sesizării comunică faptul că, dl Vasile Țințari, în calitate de primar al satului Copceac, raionul Ștefan Vodă și-a angajat în primărie persoane apropiate la instituția pe care o conduce, și anume dna [REDACTED] (soția primarului Vasile Țințari) în calitate de contabil și ulterior de arhivar. Totodată a fost menționat și faptul că dna [REDACTED] este și președintele Asociației băștinașilor din satul Copceac, raionul Ștefan Vodă, care ar fi înregistrată pe adresa primăriei Copceac, raionul Ștefan Vodă.

În conformitate cu prevederile art. 31 alin. (1) din Legea nr.132/2016, inspectorul de integritate, în termen de 15 zile de la data repartizării sesizărilor, efectuează verificarea prealabilă a acestora, în cadrul căreia verifică respectarea condițiilor de formă și conținut ale sesizărilor și existența bănuielii rezonabile privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, iar sesizarea formulată de o persoană fizică sau juridică de drept public sau de drept privat trebuie să întrunească condițiile de formă și conținut.

Verificând sesizarea sub aspectul respectării condițiilor de formă și conținut s-a stabilit că, sesizarea corespunde cerințelor prevăzute de art. 75 din Codul Administrativ.

În conformitate cu prevederile art. 3, alin. (1), lit. a) din Legea nr.133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale (în continuare Legea nr. 133/2016), dl Vasile Țințari are calitatea de subiect al declarării averii și intereselor personale în calitate de conducător (primar) al instituției publice (Primăria satului Copceac).

Accesând datele conținute în sistemul informațional e-Integritate, inspectorul de integritate a constatat că, în perioada 2012-2020 dl Vasile Țințari în calitate de subiect al declarării și-a onorat obligația de depunere a declarațiilor cu privire la venituri și proprietate în conformitate cu prevederile art. 3, alin. (1), lit. d) din Legea privind declararea și controlul veniturilor și al

proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere, nr. 1264/2002 (abrogată ulterior), iar începând cu 2016-prezent dumnealui a depus declarațiile de avere și interese personale în conformitate cu prevederile art. 3, alin. (1), lit. e) din Legea nr.133/2016.

Examinând conținutul declarațiilor de avere și interese personale ale subiectului declarării vizat în sesizare, inspectorul de integritate a stabilit că la Cap. II – „*Veniturile obținute de subiectul declarării, de membrii familiei lui și de concubina/concubinul lui, atât în țară cât și în străinătate*”, dl Vasile Țîntari reflectă și veniturile soției sale, dna [REDACTAT], drept venit salarial încasat de la primăria satului Copceac, raionul Ștefan Vodă, după cum urmează:

- 2012 – 14969,00 lei;
- 2013 – 7990,00 lei;
- 2014 – 11877,00 lei;
- 2015 – 17121,00 lei;
- 2016 – 0,00 lei;
- 2017 – 0,00 lei;
- 2018 – 6303,80 lei;
- 2019 – 37731,49 lei;
- 2020 – 5055,00 lei.

Verificând informația din baza de date a Inspectoratului Fiscal de Stat prin intermediul platformei MCONECT, s-a confirmat faptul că dna [REDACTAT] a avut venituri salariale de la Primăria satului Copceac, raionul Ștefan Vodă.

Conturându-se o bănuială rezonabilă privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, la 15.07.2021, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 132/2016, prin procesul-verbal de inițiere al controlului nr. 551/28, în privința dlui Vasile Țîntari, primar al satului Copceac, raionul Ștefan Vodă, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-28/3876 din 19.07.2021, aviz de recepție DS8001911688AS din 28.07.2021, dl Vasile Țîntari a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile sale prevăzute la art. 33 din Legea 132/2016.

Prin scrisoarea nr. 04-28/Col-482/21 din 19.07.2021, aviz de recepție DS8001911707AS din 30.07.2021, inspectorul de integritate a informat și autorii sesizării referitor la inițierea controlului.

Conform art. 85 alin. (3) al Codului administrativ, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților.

Potrivit art. 87 alin. (1) din Codul administrativ, autoritatea publică se conduce de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt.

În temeiul prevederilor legale prevăzute la art. 20, alin. (1), lit. a) - d), art. 32, alin. (2) și (3) și art. 37, alin. (2) din Legea nr. 132/2016, au fost consultate date din registrele informaționale de stat (inclusiv din registrul informațional de management a documentelor electronice al ANI), Registrul declarațiilor privind conflictele de interese înregistrat în cadrul ANI cu nr. 51 la 12.09.2018, Sistemul informațional „e-Integritate”, Registrul de Stat al populației, și au fost remise solicitări de informații: Primăriei Copceac, raionul Ștefan Vodă (nr. 04-28/3875 din 19.07.2021), Comisiei Electorale Centrale (nr. 04-28/3877 din 19.07.2021 și nr. 04-28/4729 din 20.08.2021) și Asociației băștinașilor din satul Copceac, raionul Ștefan Vodă (nr. 04-28/4806 din 23.08.2021).

Registrul informațional de stat ”Registrul de Stat al Populației”, confirmă relația de rudenie (persoană apropiată) a dlui Vasile Țîntari cu soția [REDACTAT], IDNP: [REDACTAT].

Dl Vasile Țîntari, conform informațiilor confirmate prin răspunsul Comisiei Electorale Centrale a RM, nr. CEC8/4554 din 22.07.2021 și nr. CEC8/4661 din 23.08.2021 a

exercitat/exercită mandatul de primar al satului Copceac, raionul Ștefan Vodă în urma alegerilor locale generale din 2011, 2015 și 2019, în temeiul Hotărârilor Judecătorești: f/n din 14.06.2011, nr. 3-18/15 (47-3-1051-19062015) din 23.06.2015 și nr. 3-10/2019 2-19170346-18-3-25102019 din 30.10.2019.

În partea ce ține de Asociația băștinașilor din satul Copceac, raionul Ștefan Vodă examinând informațiile remise în adresa ANI, înregistrate cu nr. 8007 din 02.09.2021 s-a constatat că Asociația băștinașilor din satul Copceac, raionul Ștefan Vodă potrivit extrasului din Agenției pentru Servicii Publice, a fost înregistrată în Registrul de stat al persoanelor juridice la 08.11.2018 cu nr. de identificare de stat și codul fiscal (IDNO): 1018620004873, cu sediul în satul Copceac, raionul Ștefan Vodă, str. Păcii.

Asociația băștinașilor din satul Copceac, raionul Ștefan Vodă este o organizație necomercială constituită benevol de către fondatori în vederea scopurilor necomerciale pentru care a fost constituită. Conform documentelor prezentate s-a stabilit că dl Vasile Țințari nu este fondator, membru în Consiliul de administrație sau cenzor în cadrul Asociației băștinașilor din satul Copceac, raionul Ștefan Vodă. În calitate de președinte al Asociației băștinașilor din satul Copceac, raionul Ștefan Vodă a fost aleasă dna [REDACTAT] la 27.01.2021, urmare a adunării generale a Asociației băștinașilor din satul Copceac, raionul Ștefan Vodă de către membrii Asociației.

Astfel, din analiza informațiilor în cadrul controlului nu s-a stabilit un interes material sau nematerial al dlui Vasile Țințari în raport cu Asociația băștinașilor din satul Copceac, raionul Ștefan Vodă, al cărui președinte este soția [REDACTAT].

În partea ce ține de angajarea de către dl Vasile Țințari, primar al satului Copceac, raionul Ștefan Vodă, a soției [REDACTAT] în calitate de contabil și arhivar s-a stabilit următoarele. Din analiza datelor, examinând perioada cronologică a funcției deținute și a actelor semnate în privința persoanei apropiate în perioada anilor 2012-2020, precum și a reglementărilor legale aplicabile acestei perioade, inspectorul de integritate reține că, urmare a exercitării mandatului de primar de către Vasile Țințari, persoana supusă controlului mai întâi de toate a devenit subiect al declarării averii și intereselor personale în sensul art. 3 alin. (2) lit. d) din Legea cu privire la conflictul de interese nr. 16 din 15.02.2008 (Lege abrogată) (în continuare Legea nr. 16/2008) apoi, odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 133/2016, persoana supusă controlului, continuă să dețină calitatea de subiect al declarării.

Această circumstanță denotă faptul că la caz, față de actele administrative/juridice emise și încheiate urmează a fi aplicate în consecutivitate prevederile ambelor legi enunțate, ținând cont de principiul aplicabilității legii în timp. Or, constatarea unei încălcări se stabilește conform legii în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Prin scrisoarea nr. 7217 din 13.08.2021, ca răspuns la solicitarea nr. 04-28/3875 din 29.07.2021, Primăria satului Copceac, raionul Ștefan Vodă, a expediat copiile autentificate ale următoarelor acte, relevante desfășurării controlului:

- Dispoziția nr.1 din 02.01.2012 „cu privire la angajarea în câmpul muncii” (a dnei [REDACTAT] în funcția de contabil);
- Dispoziția nr.35 din 20.04.2012 „cu privire la demisionare din funcție” (a dnei [REDACTAT] din funcția de contabil);
- Dispoziția nr.71 din 20.08.2012 „cu privire la angajare” (a dnei [REDACTAT] în calitate de dactilograf pe 0,5 unități și arhivar pe 0,5 unități);
- Dispoziția nr.107 din 12.12.2012 „cu privire la acordarea ajutorului material” (dnei [REDACTAT]);
- Dispoziția nr.21 din 01.03.2013 „cu privire la acordarea concediului neplătit” (dnei [REDACTAT] cu o durată de 60 zile);
- Dispoziția nr.58 din 02.07.2013 „cu privire la demisionare din funcție” (a dnei [REDACTAT] din funcția de arhivar);
- Dispoziția nr.100 din 01.11.2013 „cu privire la angajare în câmpul muncii” (a dnei [REDACTAT] în funcția de arhivar);

- Dispoziția nr.50 din 29.05.2014 „cu privire la acordarea concediului neplătit” (dnei [REDACTED] cu o durată de 60 zile);
- Dispoziția nr.100 din 06.10.2014 „cu privire la angajare în câmpul muncii” (a dnei [REDACTED] în funcția de arhivar);
- Dispoziția nr.81 din 15.10.2015 „cu privire la demisionare din funcție” (a dnei [REDACTED] în funcția de arhivar);
- Dispoziția nr.51-p din 03.09.2018 „cu privire la angajare în câmpul muncii” (a dnei [REDACTED]);
- Dispoziția nr.83-p din 30.11.2018 „cu privire la acordarea ajutorului material” (dnei [REDACTED]);
- Dispoziția nr.10-p din 10.01.2019 „cu privire la atribuirea treptei, gradului, clasei și coeficientului de salarizare” (dnei [REDACTED]);
- Dispoziția nr.29-p din 05.02.2019 „cu privire la acordarea premiului anual pentru activitatea desfășurată în anul 2018” (dnei [REDACTED] i-a fost achitat 410,00 lei);
- Dispoziția nr.56-p din 23.05.2019 „cu privire la modificarea Dispoziției nr. 10-p din 10.01.2019 „cu privire la atribuirea treptei, gradului, clasei și coeficientului de salarizare” (dnei [REDACTED]);
- Dispoziția nr.57-p din 23.05.2019 „cu privire la angajare prin cumul” (a dnei [REDACTED] în funcția de specialist pe recrutare și încorporare în cadrul primăriei satului Copceac);
- Dispoziția nr.93-p din 25.10.2019 „cu privire la demisie” (a dnei [REDACTED] din funcția de specialist pe recrutare și încorporare);
- Dispoziția nr.92-p din 25.10.2019 „cu privire la demisie” (a dnei [REDACTED] din funcția de arhivar);
- Decizia Consiliului local Copceac nr. 1/7 din 20.03.2019 „Cu privire la aprobarea structurii și efectivului limită al primăriei Copceac;
- Contract individual de muncă nr. 1 din 02.01.2012 (semnat între primarul Vasile Țîțari și soția acestuia [REDACTED]);
- Contract individual de muncă nr. 3 din 03.09.2018 (semnat între primarul Vasile Țîțari și soția acestuia [REDACTED]);
- Fișa postului dnei [REDACTED] la funcția de arhivar din 01.04.2019;
- Fișa postului dnei [REDACTED] la funcția de contabil din 02.01.2012;
- Fișa postului dnei [REDACTED] la funcția de arhivar;
- Fișa postului dnei [REDACTED] la funcția de specialist de recrutare și încorporare;
- Informația cu privire la nominal titularii funcțiilor din primăria satului Copceac, raionul Ștefan Vodă.

Se precizează că sub incidența Legii nr. 16/2008 cad următoarele acte administrative emise și acte juridice încheiate după cum urmează:

- Dispoziția nr.1 din 02.01.2012 „cu privire la angajarea în câmpul muncii” (a dnei [REDACTED] în funcția de contabil);
- Contract individual de muncă nr. 1 din 02.01.2012 (semnat între primarul Vasile Țîțari și soția acestuia [REDACTED]);
- Dispoziția nr.35 din 20.04.2012 „cu privire la demisionare din funcție” (a dnei [REDACTED] din funcția de contabil);
- Dispoziția nr.71 din 20.08.2012 „cu privire la angajare” (a dnei [REDACTED] în calitate de dactilograf pe 0,5 unități și arhivar pe 0,5 unități);
- Dispoziția nr.107 din 12.12.2012 „cu privire la acordarea ajutorului material” (dnei [REDACTED]);
- Dispoziția nr.21 din 01.03.2013 „cu privire la acordarea concediului neplătit” (dnei [REDACTED] cu o durată de 60 zile);

- Dispoziția nr.58 din 02.07.2013 „cu privire la demisionare din funcție” (a dnei [redacted] din funcția de arhivar);
- Dispoziția nr.100 din 01.11.2013 „cu privire la angajare în câmpul muncii” (a dnei [redacted] în funcția de arhivar);
- Dispoziția nr.50 din 29.05.2014 „cu privire la acordarea concediului neplătit” (dnei [redacted] cu o durată de 60 zile);
- Dispoziția nr.100 din 06.10.2014 „cu privire la angajare în câmpul muncii” (a dnei [redacted] în funcția de arhivar);
- Dispoziția nr.81 din 15.10.2015 „cu privire la demisionare din funcție” (a dnei [redacted] în funcția de arhivar).
- Contract individual de muncă nr. 1 din 02.01.2012 (semnat între primarul Vasile Țîntari și soția acestuia [redacted]).

În context, conform prevederilor art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea 16/2008, dl Vasile Țîntari, este subiect al declarării intereselor personale.

Potrivit art. 2 din Legea nr. 16/2008 (în vigoare în momentul apariției conflictului de interese), conflictul de interese reprezintă conflictul dintre exercitarea atribuțiilor funcției deținute și interesele personale ale persoanelor prevăzute la art. 3, în calitatea lor de persoane private, care ar putea influența necorespunzător îndeplinirea obiectivă și imparțială a obligațiilor și responsabilităților ce le revin potrivit legii; și interes personal reprezintă orice interes, material sau nematerial, al persoanelor prevăzute la art. 3 care rezultă din necesitățile sau intențiile personale ale acestora, din activități care altfel pot fi legitime în calitate de persoană privată, din relațiile lor cu persoane apropiate sau persoane juridice, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile personale cu partide politice, cu organizații necomerciale și cu organizații internaționale, precum și care rezultă din preferințele sau angajamentele acestora.

Conform art. 9 alin. (1), lit. a) din Legea nr. 16/2008, persoana prevăzută la art. 3 va informa imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, în scris, șeful ierarhic sau organul ierarhic superior despre interesul, al său ori al persoanelor apropiate, legat de decizia pe care trebuie să o ia personal sau la luarea căreia trebuie să participe, ori de acțiunea pe care trebuie să o întreprindă în îndeplinirea atribuțiilor sale de serviciu.

În conformitate cu art. 56 din Legea nr. 180/2011 cu privire la Comisia Națională de Integritate, după rămânerea definitivă a actului de constatare a conflictului de interese, Comisia sesizează organele competente în vederea atragerii la răspundere disciplinară sau, după caz, în vederea încetării mandatului, raporturilor de muncă sau de serviciu ale acesteia.

La 01.08.2016, Legea nr. 16/2008 a fost abrogată prin Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale.

Totodată inspectorul de integritate a stabilit o serie de acte administrative și juridice emise și încheiate în privința persoanei apropiate: și anume a soției [redacted], în perioada de acțiune a Legii nr. 133/2016, după cum urmează:

- Dispoziția nr.51-p din 03.09.2018 „cu privire la angajare în câmpul muncii” (a dnei [redacted]);
- Dispoziția nr.83-p din 30.11.2018 „cu privire la acordarea ajutorului material” (dnei [redacted]);
- Dispoziția nr.10-p din 10.01.2019 „cu privire la atribuirea treptei, gradului, clasei și coeficientului de salarizare” (dnei [redacted]);
- Dispoziția nr.29-p din 05.02.2019 „cu privire la acordarea premiului anual pentru activitatea desfășurată în anul 2018” (dnei [redacted] i-a fost achitat 410,00 lei);
- Dispoziția nr.56-p din 23.05.2019 „cu privire la modificarea Dispoziției nr. 10-p din 10.01.2019 „cu privire la atribuirea treptei, gradului, clasei și coeficientului de salarizare” (dnei [redacted]);

- Dispoziția nr.57-p din 23.05.2019 „cu privire la angajare prin cumul” (a dnei ██████████ în funcția de specialist pe recrutare și încorporare în cadrul primăriei satului Copceac);
- Dispoziția nr.93-p din 25.10.2019 „cu privire la demisie” (a dnei ██████████ din funcția de specialist pe recrutare și încorporare);
- Dispoziția nr.92-p din 25.10.2019 „cu privire la demisie” (a dnei ██████████ din funcția de arhivar);
- Contract individual de muncă nr. 3 din 03.09.2018 (semnat între primarul Vasile Țîntari și soția acestuia ██████████).

În acest sens, inspectorul de integritate a identificat cadrul normativ pertinent speței enunțate în felul următor, potrivit prevederilor art. 2 al Legii nr.133/2016:

conflict de interes – situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează, sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal – orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

persoană apropiată – soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sînge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră).

Astfel raportând prevederile legale citate supra la situația din speță inspectorul de integritate deduce că conflictul de interese - situația în care subiectul declarării primarul Vasile Țîntari are un interes personal (ce rezultă din relațiile sale cu persoanele apropiate, mai exact cu soția ██████████) ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii.

Conform art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării (în numele dlui Vasile Țîntari) este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct (actele juridice și administrative enunțate supra) sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sunt apropiate (soția ██████████), persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Potrivit art. 12 alin. (4), lit. (a) și (b) din Legea nr. 133/2016, dl Vasile Țîntari, exercitând funcția de primar al satului Copceac, raionul Cantemir, era obligat să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află și să nu rezolve cererea/demersul (enunțate supra), să nu emită actul administrativ (enunțate supra), să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică până la soluționarea conflictului de interese.

În conformitate cu art. 12 alin. (10) din Legea nr. 133/2016, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării (în numele dlui Vasile Țîntari) de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Potrivit art. 14 alin. (1)-(3) din Legea nr. 133/2016, soluționarea unui conflict de interese real se face prin examinarea situației de conflict și prin determinarea și aplicarea opțiunii pentru soluționarea conflictului. Conflictul de interese real se soluționează de către subiectul declarării, conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz. Până la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, în persoana dlui Vasile Țințari, îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.

Totodată, conform art. 14 alin. (4) din Legea nr. 133/2016, subiectul declarării în persoana dlui Vasile Țințari, poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informând toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor.

Conform sistemului informațional automatizat e-Management al Autorității Naționale de Integritate precum și a informației conținute în Registrul declarațiilor privind conflictele de interese al Autorității Naționale de Integritate (anexate la dosarul de control) dl Vasile Țințari nu s-a adresat în conformitate cu art. 14 alin. (1)-(3) din Legea nr. 133/2016 către organul competent de a soluționa conflicte de interese reale pentru subiecții prevăzuți la art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea 133/2016.

În vederea asigurării respectării dreptului la apărare, prin scrisoarea nr. 04-28/4004 din 26.07.2021, recepționată la 04.08.2021 prin avizul de recepție DS8001912080AS, dl Vasile Țințari i-a fost solicitat prezentarea punctului de vedere asupra obiectului controlului.

În **punctul său de vedere**, înregistrat în cancelaria ANI cu nr. 7216 din 13.08.2021, dl Vasile Țințari, primar al satului Copceac, raionul Ștefan Vodă a indicat următoarele:

„Prin prezentul referitor la numirea soției mele [REDACTAT] în funcția de contabil în anul 2012 și arhivar 2013-2019, explic că a fost angajată din cauza de lipsă de cadre și faptul că nu am cunoscut legislația în vigoare cu privire la conflictul de interese. Despre faptul că eram în conflict de interese cu soția mea am aflat în anul 2019 când am luat cunoștință de legislația și momental a fost eliberată. Declarație cu privire la conflictul de interese nu am deus deoarece nu am cunoscut.

Pe parcursul activității soției mele în cadrul primăriei satului Copceac nu a fost favorizată cu premii în raport cu alți angajați. Premiile au fost acordate la toți angajații egal.

Din partea semnării actelor în privința soției mele recunosc căci au fost semnate de mine în calitate de primar, deoarece viceprimar așa funcție nu-i în primărie, iar alte persoane cui să deleghez atribuțiile nu erau.

Referitor la Asociația băștinașilor din satul Copceac explic că președintele Asociației este soția mea. Numirea în funcția de președinte al Asociației a fost numită de fondatorii și consiliul de administrare a Asociației. Eu nu am tangență cu numirea în funcția de președinte a soției mele. Careva documente sau acte referitor la Asociația de băștinași din s. Copceac nu dețin și nu pot prezenta.”

Aprecierea inspectorului de integritate

În partea ce ține de Asociația băștinașilor din satul Copceac, raionul Ștefan Vodă, luând în considerație cele expuse, urmare a examinării materialelor acumulate în dosarul de control, precum și a punctului de vedere expus, inspectorul de integritate a concluzionat că dl Vasile Țințari, exercitând funcția de primar al satului Copceac, raionul Ștefan Vodă, nu a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, deoarece nu s-a stabilit ca subiectul declarării (în numele primarului Vasile Țințari) în raport cu Asociația băștinașilor din satul Copceac, raionul Ștefan Vodă, să rezolvat o cerere/un demers, să emis un act administrativ, să încheiat direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să luat o decizie sau să participat la luarea unei decizii în care să fi avut interese personale sau care vizează persoane ce îi sunt apropiate, care ar fi influențat exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului.

În partea ce ține de angajarea de către dl Vasile Țîntari, primar al satului Copceac, raionul Ștefan Vodă, a soției [REDACTAT], conform informațiilor remise de către primăria Copceac, raionul Ștefan Vodă, inspectorul de integritate a stabilit că în perioada 2012-2019, dl Vasile Țîntari, în calitate de primar a emis acte administrative și a semnat acte juridice în privința persoanei apropiate și anume a soției [REDACTAT].

Astfel, potrivit prevederilor art. 2 al Legii nr. 16/2008 (abrogate prin Legea nr. 133/2016, dar care guvernau speța în acea perioadă):

conflict de interese – conflictul dintre exercitarea atribuțiilor funcției deținute și interesele personale ale persoanelor prevăzute la art. 3, în calitatea lor de persoane private, care ar putea influența necorespunzător îndeplinirea obiectivă și imparțială a obligațiilor și responsabilităților ce le revin potrivit legii;

interes public – interesul general al societății ca persoanele care dețin funcții publice să ia, în îndeplinirea atribuțiilor lor de serviciu, decizii imparțiale și legitime;

interes personal – orice interes, material sau nematerial, al persoanelor prevăzute la art. 3 care rezultă din necesitățile sau intențiile personale ale acestora, din activități care altfel pot fi legitime în calitate de persoană privată, din relațiile lor cu persoane apropiate sau persoane juridice, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile personale cu partide politice, cu organizații necomerciale și cu organizații internaționale, precum și care rezultă din preferințele sau angajamentele acestora;

persoane apropiate – **sotul (soția)**, persoanele înrudite prin sânge sau adopție (părinți, copii, frați, surori, bunici, nepoți, unchi, mătușe) și persoanele înrudite prin afinitate (**cumnat, cumnată, socru, soacră, ginere, noră**).

Potrivit reglementărilor Legii precitate, tratarea conflictului de interese se exprimă prin cerințele ce se înaintau persoanelor vizate de a accepta responsabilitatea pentru identificarea intereselor lor personale, care puteau intra sau erau în conflict cu îndatoririle lor oficiale, precum și prin cerințele ce se înaintau acestor persoane și organizațiilor publice de a lua măsuri pentru soluționarea pozitivă a conflictului de interese.

Tot în actul normativ respectiv, la art. 11 alin. (2), legiuitorul stabilea că soluționarea conflictului de interese trebuia efectuată prin examinarea situației de conflict de interese, prin determinarea și aplicarea soluției adecvate pentru soluționarea pozitivă a conflictului de interese.

La art. 9 alin. (2), lit. a) era prevăzut faptul că persoana prevăzută la art.3 va informa imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, în scris, șeful ierarhic sau organul ierarhic superior despre interesul, al său ori al persoanelor apropiate, legat de decizia pe care trebuie să o ia personal sau la luarea căreia trebuie să participe, ori de acțiunea pe care trebuie să o întreprindă în îndeplinirea atribuțiilor sale de serviciu.

La caz, din punctul de vedere și materialele prezentate de subiectul controlului, inspectorul nu identifică probe care ar demonstra că dl Vasile Țîntari, a informat CNI despre cele 12 (douăsprezece) conflicte de interese în care s-a aflat și nici probe care ar demonstra că tratarea și soluționarea acestor conflicte a avut loc în modul prevăzut la art. 11 din Legea nr. 16/2008.

În același timp, inspectorul de integritate precizează că, pentru actele administrative și juridice emise și încheiate (în perioada 2012-2015) în privința persoanei apropiate în situații de conflict de interese, dl Vasile Țîntari nu poate fi sancționat dat fiind faptul că aceste acțiuni s-au consumat în perioada de acțiune a Legii nr. 16/2008 (în vigoare până la 01.08.2016) care a fost abrogată prin Legea nr. 133/2016.

Totodată, inspectorul de integritate identificat o serie de acte administrative și juridice emise și încheiate de către primarul satului Copceac, raionul Ștefan Vodă, dl Vasile Țîntari în privința persoanei apropiate și anume a soției [REDACTAT], în perioada de acțiune a Legii nr. 133/2016.

În conformitate cu art. 12, alin. (3) din *Legea nr. 133/2016*, *conflictul de interese real* apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sunt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În conformitate cu prevederile art. 12, alin. (4) lit. a) și b), din *Legea nr. 133/2016*, dl Vasile Țințari, exercitând mandatul de primar al satului Copceac, raionul Ștefan Vodă, la momentul apariției de jure a conflictului de interese real, a avut obligația de a anunța ANI, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află și să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic până la soluționarea conflictului de interese.

Art. 12 alin. (5) din aceeași lege prevede că informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face până la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Potrivit art. 12, alin. (10) din *Legea nr. 133/2016*, *conflictul de interese consumat* reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Reieșind din relațiile dlui Vasile Țințari cu persoana apropiată menționată, care era în conflict cu îndatoririle sale ca conducător al unei organizații publice, precum și prin acceptarea responsabilității de a lua măsuri pentru soluționarea pozitivă a conflictelor de interese în care se afla, unica conduită legală a subiectului declarării era să informeze imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, în scris, organul ierarhic superior ANI, că este afectat de conflicte de interese în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

Conform art. 14, alin. (3) din *Legea nr. 133/2016*, până la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, în persoana dlui Vasile Țințari, i-a fost interzis întreprinderea oricărei acțiuni în sensul emiterii și semnării celor 9 (nouă) Dispoziții și Contractului individual de muncă în privința persoanei apropiate, cu excepția abținerii.

Art. 14, alin. (4) a legii prenotate stipulează expres că, subiectul declarării poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informând toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea de luare a deciziilor.

Examinând prevederile legale care guvernează speța și punctul de vedere al dlui Vasile Țințari, inspectorul de integritate nu a identificat probe concrete, pertinente și concludente care ar demonstra faptul că subiectul declarării ar fi declarat conflictele de interese reale în termenul indicat de lege și ar fi încercat să le evite în strictă conformitate cu prevederile legale. Argumentul subiectului controlului precum că „{...} nu am cunoscut legislația în vigoare cu privire la conflictul de interese”, inspectorul de integritate îl califică drept declarativ și bizar. Or, în contextul în care relațiile sociale sunt guvernate de norme juridice, iar actele normative (în care sunt materializate normele juridice) indiferent de forța juridică și organul emitent,

pentru asigurarea cunoașterii și opozabilității lor, se publică în corespundere cu art. 56 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative (anterior Legea cu privire la actele legislative), în Registrul de stat al actelor juridice, precum și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau, după caz, în monitoarele oficiale ale raioanelor, municipiilor și ale unităților teritoriale autonome cu statut juridic special ori în Registrul actelor locale, prezumându-se cunoașterea de către toți destinatarii a legii a regulilor de conduită impuse, informația fiind accesibilă publicului.

În consecință, nimeni nu poate fi considerat că nu cunoaște legea, adagiul latin ce exprimă principiul potrivit căruia se prezumă că toată lumea cunoaște legea și nimeni nu poate fi scutit de răspundere invocând necunoașterea prevederilor ei; eroarea de drept nu exonerează de răspundere. Cunoașterea și respectarea legilor este o îndatorire primordială a tuturor cetățenilor, înscrisă în Constituție. Cunoașterea și respectarea legii definesc atitudinea civică, comportamentul etic, grija față de valorile sociale, apărute și promovate prin actele normative, față de interesele fundamentale ale întăririi și dezvoltării societății. Legile și celelalte acte normative sunt aduse la cunoștința cetățenilor prin publicarea lor în „Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.

Referitor la argumentul dlui Vasile Țințari precum că „*despre faptul că eram în conflict de interese cu soția mea am aflat în anul 2019 când am luat cunoștință de legislația și momental a fost eliberată*” inspectorul de integritate confirmă acest fapt, însă această acțiune nu exclude răspunderea subiectului declarării, deoarece intenția de a încerca să-și soluționeze conflictul de interese a fost o măsură întreprinsă peste termenul legal.

În consecință, persoana supusă controlului a ignorat obligația legală de a declara conflictul de interese real și de a soluționa corespunzător și la timp conflictul de interese, precum și nu s-a abținut de la emiterea și consemnarea actelor vizate supra, contrar obligației impuse de art. 12 alin. (4) lit. a) și b) din Legea nr. 132/2016.

Relevante speței sunt și prevederile art. 11 alin. (2) din Legea nr. 199 din 16.07.2010, cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, potrivit căruia *demnitarul este obligat să respecte întocmai regimul juridic al conflictului de interese*. Articolul 22 alin. (1) lit. b) al aceleiași legi statuează că *exercitarea mandatului încetează în caz de stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv, a încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese*.

Subsecvent, art. 5 alin. (4) , lit. a¹) al Legii nr. 768 din 02.02.2000 prevede că: *mandatul primarului încetează înainte de termen în caz de stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese*.

Mai mult ca atât, prin acțiunile sale persoana supusă controlului a încălcat și prevederile art. 14 din Legea integrității nr. 82 din 25.05.2017. Potrivit art. 3 din Legea integrității nr. 82/2017, persoana supusă controlului prin funcția ocupată, deține și calitatea de agent public care, în conformitate cu art. 14, alin. (2), lit. a)-b) din aceeași lege, avea obligația să declare în scris, în termen de 3 zile, organul ierarhic superior despre conflictele de interese reale apărute în cadrul activității sale profesionale, explicând natura conflictelor de interese și cum acestea influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a atribuțiilor sale precum și să evite consumarea conflictelor de interese prin abținere de la exercitarea atribuțiilor sale în măsura în care acestea sunt amenințate de conflicte de interese, pînă la solutionarea acestora.

Totodată potrivit art. 23, alin. (4) din *Legea nr. 133/2016, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese, constituie temei pentru răspunderea contravențională sau penală și pentru revocarea, destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.*

Conform art. 23 alin. (6) din *Legea nr. 133/2016*, subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin.(3)–(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau din data încetării de drept a mandatului său.

Potrivit art. 23 alin. (8) al *Legii nr. 133/2016*, ANI ține Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Conform art. 38, alin. (1), lit. a) din *Legea nr. 132/2016*, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

În urma examinării materialelor acumulate în dosarul de control, punctului de vedere al persoanei supuse controlului și prevederile legale ce guvernează speța, **inspectorul de integritate concluzionează** că, dl Vasile Țințari, în calitate de primar al satului Copceac, raionul Ștefan Vodă, având interes personal rezultat din relațiile cu persoana apropiată (soția [REDACTAT]) a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:

1. nedeclararea în termenul legal a conflictelor de interese în conformitate cu art. 12 alin. (4), lit. a)-b) și art. 12, alin. (5) din *Legea nr. 133/2016* și nesoluționarea conflictelor reale de interese manifestată prin emiterea actelor administrative și încheierea actelor juridice după cum urmează:

- Dispoziția nr.51-p din 03.09.2018 „cu privire la angajare în câmpul muncii” (a dnei [REDACTAT]);
- Dispoziția nr.83-p din 30.11.2018 „cu privire la acordarea ajutorului material” (dnei [REDACTAT]);
- Dispoziția nr.10-p din 10.01.2019 „cu privire la atribuirea treptei, gradului, clasei și coeficientului de salarizare” (dnei [REDACTAT]);
- Dispoziția nr.29-p din 05.02.2019 „cu privire la acordarea premiului anual pentru activitatea desfășurată în anul 2018” (dnei [REDACTAT] i-a fost achitat 410,00 lei);
- Dispoziția nr.56-p din 23.05.2019 „cu privire la modificarea Dispoziției nr. 10-p din 10.01.2019 „cu privire la atribuirea treptei, gradului, clasei și coeficientului de salarizare” (dnei [REDACTAT]);
- Dispoziția nr.57-p din 23.05.2019 „cu privire la angajare prin cumul” (a dnei [REDACTAT] în funcția de specialist pe recrutare și încorporare în cadrul primăriei satului Copceac);
- Dispoziția nr.93-p din 25.10.2019 „cu privire la demisie” (a dnei [REDACTAT] în funcția de specialist pe recrutare și încorporare);
- Dispoziția nr.92-p din 25.10.2019 „cu privire la demisie” (a dnei [REDACTAT] în funcția de arhivar);
- Contract individual de muncă nr. 3 din 03.09.2018 (semnat între primarul Vasile Țințari și soția acestuia [REDACTAT]), fapt prin care a admis **consumarea conflictelor de interese**, în conformitate cu art. 12, alin. (10) al *Legii 133/2016*.

Din aceste raționamente, în conformitate cu prevederile art. 19, 35-38 și 39 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 23, alin. (4), (6) - (8) din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, inspectorul de integritate,

DECIDE:

1. Se constată că dl Vasile Țințari, exercitând funcția de primar al satului Copceac, raionul Ștefan Vodă, având interes personal rezultat din relația cu persoana apropiată și anume soția [REDACTAT], **a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:**

- ✓ nedeclararea în termenul legal a conflictelor de interese în conformitate cu art. 12, alin. (4), lit. (a) - (b), art. 12, alin. (5), alin. (7) din Legea nr. 133/2016;
- ✓ nesoluționarea conflictelor de interese reale în conformitate cu art. 14, alin. (2) - (4) din Legea nr. 133/2016;
- ✓ consumarea conflictelor de interese, în conformitate cu art. 12, alin. (10) al Legii 133/2016, prin emiterea actelor administrative și încheierea/semnarea actelor juridice (9 la număr) menționate în prezentul act;

2. Se sesizează Autoritatea competentă de numirea în funcție, din momentul în care actul de constatare va rămâne definitiv, în vederea inițierii procedurii de încetare a mandatului dlui Vasile Țințari, primar al satului Copceac, raionul Ștefan Vodă;

3. Se decede, dl Vasile Țințari din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 (trei) ani de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.

4. Se înscrie dl Vasile Țințari în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.

5. Se aduce la cunoștința dlui Vasile Țințari actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 15 zile de la primirea acestuia, în instanța de contencios administrativ (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev, 3, Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)).

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Alexandru BÂNZARI